

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 18/20
Λουξεμβούργο, 27 Φεβρουαρίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-298/19
Επιτροπή κατά Ελλάδας

Η Ελλάδα υποχρεώνεται να καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 3,5 εκατομμυρίων ευρώ, λόγω του ότι καθυστέρησε να θέσει σε εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης περί προστασίας των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προελεύσεως

Το Δικαστήριο είχε διαπιστώσει για πρώτη φορά την παράβαση εκ μέρους της Ελλάδας με απόφαση του 2015

Με απόφαση της 23ης Απριλίου 2015¹, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Ελλάδα, καθόσον δεν χαρακτήρισε ως ευπρόσβλητες ζώνες ορισμένες ζώνες, μεταξύ των οποίων η περιοχή της Θεσσαλικής πεδιάδας και του ποταμού Έβρου (Ελλάδα), στις οποίες παρατηρείται παρουσία μαζών υπόγειων και επιφανειακών υδάτων που προσβάλλονται από συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων μεγαλύτερες από 50 mg/l και/ή από φαινόμενο ευτροφισμού, και καθόσον δεν εκπόνησε τα προγράμματα δράσεως σχετικά με τις ζώνες αυτές εντός ενός έτους μετά τον εν λόγω χαρακτηρισμό, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προελεύσεως².

Κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης της αποφάσεως του 2015, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν είχε ακόμη επιτευχθεί συμμόρφωση προς την εν λόγω απόφαση. Υπό τις συνθήκες αυτές, αποφάσισε να ασκήσει, στις 11 Απριλίου 2019, νέα προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ελλάδας προκειμένου να ζητήσει από το Δικαστήριο να υποχρεώσει το εν λόγω κράτος μέλος να καταβάλει χρηματική ποινή και κατ' αποκοπήν ποσό. Εντούτοις, κατόπιν της εκδόσεως από την Ελλάδα κοινής υπουργικής αποφάσεως³ στις 24 Απριλίου 2019, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το κράτος μέλος είχε λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως εκείνης και αποφάσισε να εμμένει στην προσφυγή της αποκλειστικά και μόνον όσον αφορά την καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η Ελλάδα παρέβη την υποχρέωσή της να εκτελέσει την απόφαση του 2015, καθόσον, κατά τη λήξη της ταχθείσας από την Επιτροπή προθεσμίας (5 Δεκεμβρίου 2017), το κράτος μέλος δεν είχε λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως**. Πράγματι, τα μέτρα αυτά ελήφθησαν μόνον κατόπιν της εκδόσεως της κοινής υπουργικής αποφάσεως, η οποία άρχισε να ισχύει στις 3 Μαΐου 2019, ήτοι μετά τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας. Το Δικαστήριο παρατηρεί στη συνέχεια ότι, δεδομένου ότι δεν εκπονήθηκε εντός της ταχθείσας προθεσμίας κανένα πρόγραμμα δράσεως προβλεπόμενο από την οδηγία, **δικαιολογείται να επιβληθεί στην Ελλάδα η υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού**.

Όσον αφορά τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού, το Δικαστήριο διαπιστώνει, κατ' αρχάς, ως προς τη **διάρκεια της παραβάσεως**, ότι η προσαπτόμενη στην Ελλάδα παράβαση εξακολούθησε επί σημαντικό χρονικό διάστημα, ήτοι διάστημα μεγαλύτερο των τεσσάρων ετών από την ημερομηνία δημοσιεύσεως της αποφάσεως του 2015 μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της κοινής υπουργικής αποφάσεως. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, στην συνέχεια, ως προς τη

¹ Απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Απριλίου 2015, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-149/14).

² Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προελεύσεως (ΕΕ 1991, L 375, σ. 1).

³ ΦΕΚ Β' 1496/3.5.2019.

σοβαρότητα της παραβάσεως, ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί έναν από τους ουσιώδεις σκοπούς της Ένωσης και έχει θεμελιώδη χαρακτήρα. Πράγματι, η μη τήρηση της υποχρεώσεως που απορρέει από την οδηγία μπορεί να βλάψει το περιβάλλον και πρέπει να θεωρείται ιδιαίτερα σοβαρή. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει επίσης ότι, όσον αφορά τις προσπάθειες τις οποίες κατέβαλε η Ελλάδα και τις οποίες αναγνώρισε η Επιτροπή για τον χαρακτηρισμό των ευπρόσβλητων σε νιτρορύπανση ζωνών, η προβαλλόμενη από την Ελλάδα περίπτωση ότι, μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής αποφάσεως, οι εν λόγω ζώνες προστατεύονταν επαρκώς, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντική περίπτωση. Τέλος, όσον αφορά **την ικανότητα πληρωμής** της Ελλάδας, το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την πρόσφατη εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) του εν λόγω κράτους μέλους.

Για όλους αυτούς τους λόγους, το Δικαστήριο κρίνει προσήκον, λαμβανομένου υπόψη του κινδύνου που ενέχει η επίμαχη παράβαση για το περιβάλλον και την υγεία του ανθρώπου, να υποχρεώσει την Ελλάδα να καταβάλει **κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 3,5 εκατομμυρίων ευρώ**, για την αποτελεσματική πρόληψη της μελλοντικής επανάληψης ανάλογων παραβιάσεων του δικαίου της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582